

Bertel Dahlgaard: Jeg vil gerne takke den højtærede forsvarsminister for den udførlige redegørelse, han gav for de bestræbelser, der udfoldes for rationaliseringsreformer indenfor den militære tjenestes forskellige områder; jeg forstår, og det er jeg meget tilfreds med, at det er hensigten at fortsætte disse bestræbelser bl. a. gennem det rationaliseringsudvalg, ministeren har nedsat. Jeg vil nu med interesse gennemgå de oplysninger, ministeren gav her forleden, og sammenholde dem med den i sin tid afgivne betænkning. Men jeg vil gerne her i dag stille endnu et spørgsmål til den højtærede minister i denne forbindelse: De undersøgelser, der nu skal foretages, tager de sigte på selve den militære uddannelse? Når det drejer sig om at undgå det spild af de værnepligtiges tid, som vi ved foregår dér, og som er så demoraliserende for de unge, da er det jo undersøgelser i marken, ude i afdelingerne, der har interesse, så er det tidsstudier og lignende, der må danne grundlaget. Det er metoder, som er højt udviklede indenfor dele af erhvervslivet, og civile rationaliseringsteknikeres erfaringer kan simpelthen overflyttes fra det civile liv og frugtbargøres indenfor militæret, blot det ikke her støder på modstand af gamle, traditionsbundne forestillinger, som ofte står uforstående overfor moderne fremgangsmåder.

Må jeg dernæst sige til den højtærede finansminister, at når jeg nu har hørt hans tale ved fremsættelsen af finansloven og dernæst har hørt hans svar på de spørgsmål, der er rejst fra ordførere her under forhandlingen, så har jeg indtryk af — ministeren kan tage det som ros eller som skuffelse, eftersom han nu er indstillet — at ministeren er bedre til at redegøre for den faktiske tilstand i dag, sådan som han gjorde det i fremsættelsestalen, end han er til at redegøre for den politik, han agter at følge. Rent ud sagt synes jeg, den højtærede finansministers svar var meget uklare og meget dunkle. Jeg spurgte f. eks. den højtærede minister, om han nu i den givne situation tilsigtede en yderligere rentesænkning. Herpå svarede ministeren, at det i den nuværende situation vil være mindre betænkeligt at tillade en vis yderligere penge- og rentepolitisk lettelse end at svække

statsfinansernes virkning og tillade, at der opstår et reelt underskud, og derfor ønskede han fortsat den lavest mulige rente. Ja, det tror jeg også, det gør vi formentlig alle sammen. Men det, det drejer sig om, er jo, hvad den højtærede minister anser for den lavest mulige eller den lavest ønskelige rente i den givne situation. Jeg tror, at de fleste vil være enige med mig i, at vor viden om den rentepolitik, den højtærede finansminister agter at føre, blev i hvert tilfælde ikke væsentligt øget gennem denne bemærkning. Men vi må jo så afvente udviklingen lidt endnu, måske til tiden, der kommer, efter at julefreden har sænket sig over den høje regering.

Der er dog en række renteproblemer, kreditproblemer og finansieringsproblemer, som efter vor mening ikke fortsat kan udskydes, og som dels står i forbindelse med de unges adgang til selvstændig virksomhed, dels står i forbindelse med moderniserings- og rationaliseringsarbejder indenfor erhvervene. Det radikale venstre må rejse disse problemer her i tinget, dersom regeringen forholder sig passiv, og jeg vil derfor bl. a. gerne spørge regeringen om, hvornår det kan ventes, at den vil fremsætte forslag angående anvendelsen af Marshallkontoens restbeløb. Jeg minder om, at den højtærede statsminister i sin programtale udtalte, at regeringen agtede at gå til udlån af Marshallpengene, og at man overvejede muligheden af at genudlåne tilbagebetalte beløb.

Jeg bad endvidere den højtærede finansminister oplyse, om det ikke er rigtigt, at det nu må anses for sandsynligt, at de årlige militære udgifter ikke vil gå ned, selv efter at de 3 års opbygning af forsvaret er tilendebragt, men at selve opretholdelsen af det militærsystem, der nu er opbygget, stadig vil nødvendiggøre et militærbudget af det nuværende budgets størrelse, i hvert tilfælde altså omkring 1 000 mill. kr. årlig. Ministeren svarede ikke direkte herpå, hvad jeg vel må tage som en bekræftelse.

Hvis vi ser rent finansielt på dette problem, så kan det ikke nægtes, at det er et rystende perspektiv, der her åbner sig for os, og jeg tror, man i alle partier skulle ofre mere opmærksomhed på at gennemtænke, hvilke konsekvenser det vil få både finansielt og økonomisk. Det er, som der med hensyn til disse ting råder en vis ugidelighed